

BOGUMIŁ PAWŁOWSKI (1898—1971)
I JEGO DOROBEK W ZAKRESIE SYSTEMATYKI ROŚLIN

Profesor dr Bogumił Pawłowski, jeden z największych botaników polskich XX wieku, zmarł dnia 27 lipca 1971 r. w schronisku Spilios Agapitos na stokach Olimpu w Grecji. Przyczyną śmierci był tragiczny wypadek jakiemu uległ On w czasie wyprawy botanicznej poniżej olimpijskiego szczytu.

Profesor Pawłowski położył wielkie zasługi dla rozwoju florystyki, systematyki, geografii i socjologii roślin w Polsce; przyczynił się walnie do opracowania „Roślin polskich”, „Flory polskiej”, „Szaty roślinnej Polski”. Jego dziełem jest też świetna, niestety nie ukończona, „Flora Tatr”, a także liczne prace, których znaczenie wykracza daleko poza granice naszego kraju, jak chociażby syntetyczna rozprawa o endemicznie we florach Alp i Karpat, prace monograficzne (*Delphinium*, *Alchemilla*, *Potentilla*, *Sympytyum* i in.), czy opracowania do dzieła „Flora Europaea”. Bibliografia prac Profesora Pawłowskiego opublikowana w r. 1970 z okazji 50-lecia Jego naukowej działalności (Fragm. flor. geobot. Ann. 16 pars 1 s. 5—16) obejmuje blisko 200 pozycji; zapewniają Mu one trwałe miejsce w nauce. Ponadto zostawił po sobie obfite zbiory zielnikowe (ok. 30 000 arkuszy) i nie dokonane prace.

Obok pracy naukowej wiele serca włożył Bogumił Pawłowski, jako profesor Wszechnicy Jagiellońskiej, w kształcenie młodzieży; wychował też grono oddanych sobie uczniów.

Od r. 1921 był Bogumił Pawłowski aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Botanicznego, później długie lata członkiem Zarządu Głównego i wiceprzewodniczącym Krakowskiego Oddziału tegoż Towarzystwa. Równo pół wieku uczęszczał regularnie na czwartkowe zebrania Krakowskiego Oddziału PTB, na popularne „czwartki” i sam wygłosił na nich dziesiątki referatów. Odszedł niespodziewanie zanim ostatecznie zatwierdzony został wniosek o mianowanie Go honorowym członkiem Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Szereg swych prac opublikował na łamach „Acta Societatis Botanicorum Poloniae” — organu Polskiego Towarzystwa Botanicznego.

Wyrazem naukowej działalności Profesora Pawłowskiego jako systematyka roślin są opisane przez Niego nowe taksony (gatunki, podgatunki, odmiany, formy), a także liczne nowe ujęcia systematyczne.

Rozsiane są one w wielu, niekiedy trudno dostępnych czasopismach oraz w schedach *Plantae Poloniae Exsiccatae*. Zestawienie taksonów opisanych i zrewidowanych przez Profesora Pawłowskiego daje wyobrażenie o ogromie pracy tego badacza i o wszechstronności Jego systematycznych zainteresowań. Wykaz ten ma jednak nie tylko wartość historyczną; korzystać będą z niego z pożytkiem wszyscy ci, którzy zajmować się będą systematyką roślin w Polsce i Europie.

Pomijamy natomiast świadomie długą listę jednostek fitosocjologicznych opisanych przez Profesora Pawłowskiego, choć niektóre z nich, jak np. *Arrhenatheretalia* czy *Fagetalia*, weszły na trwałe do literatury, oraz nadmieniamy jedynie, że odszukał On na terenie naszego kraju wiele rzadkich gatunków roślin, podał setki nowych stanowisk i opracował z wielką sumiennością i precyzją liczne mapy fitogeograficzne.

Nie powtarzamy na tym miejscu opisu tragicznego wypadku, który przerwał pracowite życie Profesora Pawłowskiego, wielkiego uczonego, a zarazem prawego człowieka, całkowicie oddanego nauce, a bezinteresownego i wiernego w przyjaźni. Wypadek ten opisany został w czasopiśmie „*Kosmos*” ser. A (z. 1, 1972 s. 3—10), gdzie omówiono także szerzej naukowy dorobek Zmarłego. Tutaj przytaczamy jedynie życiorys Profesora Pawłowskiego skreślony przez Niego samego na kilka miesięcy przed śmiercią, wprowadzając doń jedynie drobne uzupełnienia.

Urodzony 25. XI. 1898 r. w Krakowie. Do szkół niższych i średnich uczęszczał w Nowym Sączu, gdzie ukończył gimnazjum klasyczne, uzyskując w r. 1916 świadectwo dojrzałości. W latach 1916—1921 odbył na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie studia uniwersyteckie, głównie w zakresie botaniki. W r. 1922 uzyskał stopień doktora filozofii na podstawie pracy „*Geobotaniczne stosunki Sądeckich*”. W r. 1930 habilitował się na Uniwersytecie Jagiellońskim jako docent systematyki i geografii roślin na podstawie pracy „*Elementy geograficzne i pochodzenie flory tatrzańskiego piętra turniowego*”. Od 1. IX. 1921 r. był asystentem młodszym, od 1. XI. 1922 r. asystentem starszym, od 1. I. 1925 r. adiunktem, od 1. VI. 1931 r. stałym adiunktem Ogrodu Botanicznego UJ. W r. 1938 został profesorem tytularnym UJ. W czasie II wojny światowej, od maja 1943 do stycznia 1945, wykładał na tajnym komplecie uniwersyteckim.

Z dniem 1. III. 1951 r. został mianowany profesorem zwyczajnym przy Katedrze Botaniki Leśnej UJ, której był kierownikiem do 30. XI. 1952 r. Z dniem 1. XII. 1952 r. został przeniesiony jako profesor zwyczajny na Wydział Biologii i Nauk o Ziemi UJ i przydzielony do Katedry Systematyki i Geografii Roślin; od 1. X. 1960 r. do 30. IX. 1965 r. był kierownikiem tej Katedry; od 1. X. 1965 r. przestał być pracownikiem etatowym UJ, prowadził jednak nadal — jako pracownik Instytutu Botaniki PAN (w ramach pensum) — wykłady systematyki roślin na UJ.

W r. 1945 został wybrany członkiem korespondentem Polskiej Akademii Umiejętności. W kwietniu 1952 r. był powołany na członka korespondenta Polskiej Akademii Nauk, w r. 1966 został członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk.

Od utworzenia Zakładu (później Instytutu) Botaniki PAN był zastępcą jego kierownika (później dyrektora; uchwała Prezydium PAN z dn. 3.X. 1953 r.); od 1.I. 1961 r. pełnił obowiązki dyrektora Instytutu; od 1.X. 1962 r. do 31.XII. 1968 r. był dyrektorem Instytutu.

Od r. 1921 był członkiem Polskiego Towarzystwa Botanicznego i Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika, od r. 1930 członkiem „Société Botanique de France”, od r. 1957 członkiem „Société Internationale de Phytosociologie” (od r. 1960 także wyłonionej w jej obrębie sekcji pod nazwą „Ostalpin-dinarische Arbeitsgemeinschaft”) oraz „International Association for Plant Taxonomy”. Był też członkiem „Zoologisch-Botanische Gesellschaft in Wien”. W r. 1962 wybrany został na członka Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, a w marcu 1965 r. powołany przez „Bayerische Botanische Gesellschaft” w Monachium na członka korespondenta. W r. 1968 został honorowym członkiem zagranicznym Czechosłowackiego Towarzystwa Botanicznego, a w r. 1969 honorowym członkiem Bułgarskiego Towarzystwa Botanicznego.

W r. 1924 uczestniczył w międzyuniwersyteckiej wycieczce fitosocjologicznej we Francji pod kierunkiem dr J. Braun-Blanqueta. Brał udział jako członek sekcji geobotanicznej w trzech zjazdach słowiańskich geografów i etnografów: I. w Czechosłowacji w r. 1924, II. w Polsce w r. 1927, III. w Bułgarii w r. 1936. Uczestniczył w czterech międzynarodowych wycieczkach geobotanicznych (I.P.E.): w Polsce (w r. 1928), w Rumunii (1931), w Czechosłowacji (1959), w Grecji (1971) oraz w międzynarodowej wycieczce „Sigmy” w Polsce w r. 1937. W r. 1930 pracował przez 4 miesiące we Francji na Stacji Geobotanicznej w Montpellier pod kierunkiem jej dyrektora, dr J. Braun-Blanqueta. W r. 1958 uczestniczył w międzynarodowej wycieczce fitosocjologicznej w południowej Francji. W sierpniu 1964 r. brał udział w X Międzynarodowym Kongresie Botanicznym w Edynburgu, a w r. 1969 (25–28.VI.) w III Kongresie Biologów Jugosławii w Lublanie.

Prace naukowe B. Pawłowskiego dotyczą systematyki roślin wraz z florystyką, geografii i socjologii roślin. Terenem jego badań były przede wszystkim Karpaty: w pierwszych latach Sądecczyzna, później Tatry, których florę i zespoły roślinne badał systematycznie od r. 1922. Ogłosił drukiem I tom „Flory Tatr” (1956; całe dzieło miało objąć 3 tomy). Opracował wspólnie z dr S. Pawłowską i drem K. Zarzyckim „Zespoły roślinne łąk kośnych północnej części Tatr i Podtatrz”. Praca ukazała się w r. 1960. W okresie ostatnich lat badał wraz z dr S. Pawłowską i doc. drem K. Zarzyckim zespoły leśne polskich Tatr oraz zespoły łąk kośnych Pienin.

W latach 1933–1936 przeprowadził B. Pawłowski wraz z gronem współpracowników badania botaniczne w Górnach Czywczyńskich. Wynikiem ich jest kilka prac naukowych, ogłoszonych w latach 1947–1949 przez B. Pawłowskiego, J. Walasa i A. Środonia. W latach 1947–1950 brał B. Pawłowski udział w zbiorowych badaniach fitosocjologicznych w dolinie Wisły, podjętych w związku z planami urządzienia i uregulowania tej doliny, wykonując szczegółową mapę zespołów roślinnych odcinka Zator — Niepołomice. W latach 1953–1956 przeprowadził wraz z kilku współpracownikami podobne badania na terenie obecnego Zalewu Goczałkowickiego i jego obrzeża.

W latach 1936 i 1948 prowadził badania naukowe w górach bułgarskich, w latach 1938, 1957 i 1962 w Jugosławii, w latach 1931, 1958, 1960, 1961, 1962 i 1964 w różnych częściach Alp.

B. Pawłowski był, poczynając od II tomu (1921), współpracownikiem wielotomowego dzieła „Flora polska”. Opracował do niego szereg rodzin i rodzajów. Był — obok W. Szafera — współredaktorem tomów VII, VIII i IX; następnie kontynuował to dzieło jako redaktor (tom X: 1963; tom XI: 1967). W r. 1971 wy-

szedł tom XII pod redakcją B. Pawłowskiego i A. Jasiewicza; w r. 1972; pod tą samą redakcją, tom XIII.

B. Pawłowski był od r. 1958 regionalnym doradcą (Regional Adviser) na Polskę Komitetu Wydawniczego dzieła „Flora Europaea” (Flora Europaea Editorial Committee), mającego siedzibę w Anglii. W związku z tym brał udział w sześciu międzynarodowych sympozjach zwołanych przez Komitet: w r. 1959 w Wiedniu, w r. 1961 w Genui, w r. 1963 w Rumunii, w r. 1965 w Danii, w r. 1969 w Szwajcarii i Francji i w r. 1970 w Hiszpanii. Opracował do I tomu tego dzieła, który ukazał się w druku w r. 1964, rodzaj *Delphinium*, do tomu II część gatunków z rodzaju *Alchemilla* i *Potentilla* oraz do tomu III rodzaj *Sympyton* i *Procopiana*.

W r. 1951 otrzymał B. Pawłowski nagrodę państwową II stopnia w dziale nauki, przyznaną przez Prezydium Rządu za dorobek w dziedzinie florystyki Tatr i fitosocjologii. Poprzednio, w r. 1947 otrzymał wraz z J. Walasem nagrodę PAU za pracę: „Zespoły roślin naczyniowych w Górzach Czywczyskich”. W r. 1954 odznaczony został Złotym Krzyżem Zasługi, w r. 1955 złotym medalem 10-lecia Polski Ludowej.

W r. 1931 B. Pawłowski zawiązał związek małżeński ze Stanisławą Bulandzianką; była ona od tego czasu jego główną współpracowniczką naukową.

Bogumił Pawłowski pochowany został na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

NOWE TAKSONY I NOWE UJĘCIA TAKSONOMICZNE OPUBLIKOWANE
PRZEZ B. PAWŁOWSKIEGO

TAXA NOVA ET COMBINATIONES NOVAE A B. PAWŁOWSKI PUBLICATAE

Uwagi wstępne

Zestawienie poniższe obejmuje:

- 1) nazwy taksonów opisanych przez B. Pawłowskiego jako nowe,
- 2) nazwy taksonów, których ranga taksonomiczna lub przynależność do gatunku lub rodzaju nadrzednego została przez B. Pawłowskiego zmieniona.

W odniesieniu do publikacji sprzed r. 1953 zamieszczono także takie nazwy, co do których B. Pawłowski nie wypowiedział się jednoznacznie, czy wyrażają one nowe ujęcie taksonomiczne, a tylko podaje w formie sugerującej taki stan rzeczy (o ile przy sporządzaniu niniejszego zestawienia nie można było wykluczyć, że było ono rzeczywiście nowe). Poczytając od r. 1953, od którego obowiązują nowe przepisy dotyczące ważnego opublikowania, podano na ogół tylko takie nazwy lub ich warianty, które zostały przez B. Pawłowskiego opublikowane jako nowe (w sposób zgodny z owymi przepisami). Jednakże w odniesieniu do pewnych opracowań, których druk trwał kilka lat i ukazały się one później (jak Flora Tatr t. 1, Flora polska t. 7) zastosowano tę zasadę, co do prac sprzed r. 1953, z tym że w niektórych przypadkach dodano uwagę „non rite publicatum”, jeśli mianowicie sposób publikacji nie odpowiadał wspomnianym przepisom (Int. Code of Bot. Nomencl., art. 33).

Mieszańce rozpoznane po raz pierwszy przez B. Pawłowskiego wymieniono także wówczas, gdy nie otrzymały one osobnej nazwy.

W zestawieniu pominięto te nazwy, które według aktualnych obecnie przepisów są nieuprawnione, jako zbędne; dotyczy to w szczególności nazw taksonów wewnętrzgatunkowych zawierających typ gatunku (podano je wszakże w przypadkach, w których typifikacja jest niejasna, a sama nazwa nie wskazuje typu).

Zamieszczono natomiast nazwy wyrażające taki pogląd, od którego sam B. Pawłowski odstąpił w pracy późniejszej (oprócz nazw nieuprawnionych). Ma to bardzo duże znaczenie przy ustalaniu priorytetu i autorstwa nazw, zwłaszcza że w pracach B. Pawłowskiego, nawet wczesnych, spotykamy z reguły ujęcia systematyczne mające znaczenie także obecnie. Jako przykład niech posłużą dwie nazwy tego samego taksonu: wcześniejsza, *Taraxacum pieninicum* Pawł., obecnie powszechnie przyjmowana i cytowana, oraz późniejsza, *Taraxacum Hoppeanum*

subsp. *pieninicum* (Pawl. 1924) Pawł. 1931, co do której są powody aby sądzić, że znajdzie ona uznanie w przyszłości, po lepszym poznaniu danej grupy.

W zestawieniu zachowano z zasady oryginalną pisownię nazw oraz oryginalne skróty nazwisk autorów z prac B. Pawłowskiego, nawet jeśli bardziej zgodne z Kodeksem Nomenklatury byłoby obecnie cytowanie ich w formie nieco odmiennej. Jedyny wyjątek od tego stanowią nazwy zawierające litery obce alfabetowi łacińskiemu; litery te zamieniono tu na najbardziej podobne litery dopuszczone przez Kodeks w nazwach łacińskich (np. Ł na l, ą na a), w celu uniknięcia pomyłek i rozbieżności (np. zamiany Ł na t przez botaników nie znających języka polskiego).

Wkład B. Pawłowskiego do taksonomii roślin naczyniowych, w tym także ta jego część, która może i powinna znaleźć wyraz w międzynarodowym nazewnictwie botanicznym, jest tak rozproszony w licznych publikacjach (niekiedy o tematyce głównej florystycznej lub geobotanicznej), że bez poniższego zestawienia znaczna jego część musiałaby ulec przeoczeniu przez badaczy późniejszych. Cel praktyczny, jakim jest zapobieżenie temu, miał więc duży wpływ na sposób sporządzenia zestawienia. Zarazem daje ono pewien obraz zakresu zainteresowań badawczych Profesora w zakresie taksonomii, jakkolwiek jest to obraz ogromnie uszczuplony (nie uwzględniono przecież ani prac nie ukończonych, ani etykiet zielnikowych, lecz tylko to, co zostało już opublikowane).

Adnotationes generales

Enumeratio nominum plantarum, quae infra sequitur, taxa nova a B. Pawłowski descripta, combinationesque vel gradus taxonomici mutationes ab eo factas repraesentat.

Quod ad publicationes annum 1953 praecedentes pertinet, etiam haec combinationes (vel gradus mutationes) includuntur, quae non exakte ut novae designatae erant, si solum verisimile videtur, eas novas tempore publicationis fuisse. Simili modo opera nonnulla tractantur, quae quamvis serius (usque ad annum 1956) publicata, prius praeparata sunt; tunc tamen adnotatio „non rite publicatum” nominibus addita est, quorum publicandi modus Codicis art. 33 non obsequitur.

Hybridae a B. Pawłowski primum recognitae etiam haec enumerantur quibus nomina propria non attributa erant.

Nomina secundum regulas recentes illegitima omissa sunt, e.g. nomina taxorum infraspecificorum typum speciei includentium (nisi typificatio dubia erat).

Si taxon idem in publicationibus diversis nomina inter se differentia, ambo a B. Pawłowski constituta habet propter opinionem eius taxonomicam mutatam, nomina haec ambo enumerantur.

Modus scribendi nomina plantarum, nec non abbreviationes nominum auctorum, originalis a B. Pawłowski in publicatione acceptus secutus est. Exceptio unica facitur pro litteris non latinis in nominibus plantarum, quae litteris latinis substituae sunt (e.g. ł — l; ą — a) errores futuros et interpretationes discrepantes evitandi causa.

Conspectus nominum plantarum, quae a B. Pawłowski publicata sunt, in primis praxi phytotaxonomiae serviendus est. Nomina ipsa in operibus diversis, nonnumquam geobotanicis, tam sunt dispera, ut sine enumeratione sequenti multa eorum negligentiae tradita fuissent.

WYKAZ TAKSONÓW — ENUMERATIO TAXORUM

- Acinos alpinus* (L.) Moench subsp. *Baumgartenii* (Simk.) Pawł., Fl. pol. 11: 163. 1967.
- Aconitum moldavicum* Hacq. subsp. *Hosteanum* (Schur) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział B 72 (6) (1946): tab. 4. 1948.
- *variegatum* L. subsp. *Kotulae* Pawł., Fl. Tatr 1: 275. 1956.
- *vulparia* Rchb. var. *puberulum* (Sér.) Pawł., Ibid. 1: 276. 1956 (non rite publ.).
- Agrimonia eupatoria* L. for. *fallax* (Fiek) Pawł., Fl. pol. 7: 238. 1955 (non rite publ.).
- Alchemilla*
- *Achterowi* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 301. 1952.
- *aequidens* Pawł., Fragm. flor. geobot. 1 (1) (1953): 46. 1954.
- *amicorum* Pawł., Ibid. 1 (1) (1953): 61. 1954.
- *babiogorensis* Pawł., Ibid. 3 (1): 34. 1957.
- *bandericensis* Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 22: 247. 1953.
- *Boleslai* Pawł., Fragm. flor. geobot. 1 (1) (1953): 49. 1954.
- *Braun-Blanquetii* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 343. 1952.
- *bursensis* Pawł., Fragm. flor. geobot. 18: 18. 1972.
- *ciminensis* Pawł., Ibid. 18: 21. 1972.
- *czywczynensis* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 334. 1952.
- *damianicensis* Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 22: 248. 1953.
- *erythropodoïdes* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 351. 1952.
- *erzincanensis* Pawł., Fragm. flor. geobot. 18: 11. 1972.
- *Eugenii* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 315. 1952. — Diagn. emend.: Fragm. flor. geobot. 3 (1): 48. 1957.
- *firma* Buser subsp. *incisa* (Buser) Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 3: 3. 1925.
- *giewontica* Pawł., Fragm. flor. geobot. 3 (1): 31. 1957.
- series *Glabrae* (Rothm.) Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 317. 1952.
- *glaucescens* Wallr. var. *adpresso-pilosa* (W. J. Reinthal) Pawł., Fl. pol. 7: 223. 1955 (non rite publ.).
- *goricensis* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 311. 1952.
- for. *caricei* Pawł., Ibid. (1951): 314. 1952.
- for. *denudata* Pawł., Fragm. flor. geobot. 1 (1) (1953): 43. 1954.
- for. *diminuta* Pawł., Ibid. 1 (1) (1953): 43. 1954.
- series *Heteropodae* (Bus.) Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 338. 1952.
- series *Hirsutae* (Lindb. f.) Pawł., Ibid. (1951): 343. 1952.
- subseries *Hoppeanae* (Bus.) Pawł., Fragm. flor. geobot. 18: 4. 1972.
- *Ionis* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 349. 1952.
- *Jasiewiczii* Pawł., Fragm. flor. geobot. 3 (1): 41. 1957.

- *jumrukczalica* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 305. 1952.
- *Kornasiana* Pawł., Fragm. flor. geobot. 1 (1) (1953): 64. 1954.
- *Kotulae* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 323. 1952.
- *Kulczynskii* Pawł., Ibid. (1951): 338. 1952.
- *Ladislai* Pawł., Fragm. flor. geobot. 1 (1) (1953): 58. 1954.
- *micans* Bus. var. *adpresso-pilosa* (Snarskis) Pawł., Fl. pol. 7: 211. 1955 (non rite publ.).
- *oculimarina* Pawł., Fragm. flor. geobot. 3 (1): 44. 1957.
- *orduensis* Pawł., Ibid. 18: 11. 1972.
- *oriturcica* Pawł., Ibid. 18: 17. 1972.
- *pastoralis* Bus. var. *subpastoralis* Pawł., (Fl. pol. 7: 221. 1955, non rite publ.) Fl. Tatr 1: 490. 1956.
- *peristerica* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 307. 1952.
- *pirinica* Pawł., Ibid. (1951): 350. 1952.
- *plicata* Bus. var. *adpresso-pilosa* (Snarskis) Pawł., Fl. pol. 7: 225. 1955 (non rite publ.).
- *polonica* Pawł., Fragm. flor. geobot. 1 (1) (1953): 55. 1954.
- *pseudincisa* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 326. 1952.
- *pseud-Othmari* Pawł., Fragm. flor. geobot. 1 (1) (1953): 44. 1954.
- *rizensis* Pawł., Ibid. 18: 5. 1972.
- subseries *Saxatiles* (Bus.) Pawł., Ibid. 18: 4. 1972.
- subseries *Semielatae* Pawł., Ibid. 1 (1) (1953): 43. 1954.
- *serbica* (Fritsch) Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 22: 255. 1953.
- *sericoneurooides* Pawł., Fragm. flor. geobot. 3 (1): 37. 1957.
- *smytniensis* Pawł., Ibid. 1 (1) (1953): 52. 1954.
- *Sokolowskii* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 328. 1952.
- *Stanislaea* Pawł., Ibid. (1951): 317. 1952.
- *subconnivens* Pawł., Ibid. (1951): 331. 1952.
- subseries *Subelatae* Pawł., Fragm. flor. geobot. 1 (1) (1953): 43. 1954.
- series *Subglabrae* (Lindb. fil.) Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 330. 1952.
- *subtatraica* Pawł., Ibid. (1951): 320. 1952.
- *Szafieri* Pawł., Ibid. (1951): 341. 1952.
- *tatricola* Pawł., Ibid. (1951): 339. 1952.
- *tiryalensis* Pawł., Fragm. flor. geobot. 18: 19. 1972.
- *turkulensis* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 335. 1952.
- *versipiloides* Pawł., Ibid. (1951): 330. 1952.
- *vranicensis* Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 22: 250. 1953.
- *Walasii* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 345. 1952. — Addenda et corrigenda in diagn.: Fragm. flor. geobot. 1 (1) (1953): 63. 1954.
- for. *glabrior* Pawł., Ibid. (1951): 347. 1952.
- for. *hirsutior* Pawł., Fragm. flor. geobot. 1 (1) (1953): 64. 1954.
- *Wallischii* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 333. 1952.
- *Werneriana* Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 22: 252. 1953 (pro nomine novo).
- *Zapalowiczii* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 309. 1952.
- *ziganadagensis* Pawł., Fragm. flor. geobot. 18: 11. 1972.
- *Zmudae* Pawł., Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1951): 321. 1952.
- Alopecurus pratensis* L. subsp. *bulgaricus* Pawł., Bul. Grăd. bot. Muz. bot. Univ. Cluj 19: 15. 1939.
- *rioloënsis* (Hack.) Pawł., Ibid. 19: 13. 1939.
- Anemone narcissiflora* L. subsp. *europaea* Pawł., Fl. Tatr 1: 281. 1956.
- — var. *glabrisepala* Pawł., Ibid. 1: 281. 1956.
- Angelica silvestris* L. subsp. *montana* (Schl.) Pawł. in Pawł., Sokołowski, Wallisch, Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział A/B 67 (1927): 273. 1928.

- Arabis alpina* L. var. *minuta* Pawł., Fl. Tatr 1: 342. 1956.
 — *Halleri* L. var. *tatrica* Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 7: 136. 1930.
- Arenaria ciliata* L. subsp. *tenella* (Kit.) Br.-Bl. emend. Pawł. for. *pulchella* (Zap.) Pawł., Fl. Tatr 1: 232. 1956 (non rite publ.).
 — *galloprovincialis* Pawł., Fragm. flor. geobot. 10: 493. 1964.
- Armeria pocutica* Pawł., Ibid. 8: 399. 1962.
- Asarum europaeum* L. for. *pseudocaucasicum* Pawł., Fl. Tatr 1: 266. 1956.
- Bupleurum ranunculoides* L. var. *hrubense* Pawł., Ibid. 1: 608. 1956.
- Caltha palustris* L. subsp. *laeta* (Sch. N. K.) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział B 72 (6) (1946): 66. 1948.
- Campanula alpina* Jcq. subsp. *orbelica* (Panč.) Horvat et Pawł. in Pawł., Bul. Grăd. bot. Muz. bot. Univ. Cluj 19: 10. 1939.
 — *Kladniana* (Schur) Wit. var. *mentiens* (Wit.) Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 1: 5. 1923.
 — — var. *polymorpha* (Wit.) Pawł., Ibid. 1: 5. 1923.
 — *rotundifolia* L. subsp. *Kladniana* (Schur) Pawł. in Pawł., Sokołowski, Wallisch, Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział A/B 67 (1927): 282. 1928.
- Cardamine amara* L. for. *hirsuta* (Retz.) — Pawł., Fl. Tatr 1: 333. 1956 (non rite publ.).
 — for. *hirta* (W. Gr.) Pawł., Ibid. 1: 333. 1956 (non rite publ.).
 — subsp. *Opizii* (Presl) Čel. for. *Kotulana* (Zap.) Pawł., Ibid. 1: 333. 1956 (non rite publ.).
 — *pratensis* L. subsp. *dentata* (Schult.) Pawł., Ibid. 1: 334. 1956 (non rite publ.).
- Cardaminopsis Halleri* (L.) Hay. for. *glabra* (Op. ap. Dostál) Pawł., Ibid. 1: 338. 1956 (non rite publ.).
- Carex fuliginosa* Schkuhr subsp. *misandra* (R. Br.) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział B 68 (3) (1928): 58. 1929.
 — *sempervirens* Vill. subsp. *Tatrorum* (Zap.) Pawł. in Pawł., Sokołowski, Wallisch, Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział A/B 67 (1927): 296. 1928.
 — subsp. *pseudotristis* (Dom.) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział B 72 (6) (1946): tab. 4. 1948.
 — *Tendae* (W. Dietr.) Pawł., Vegetatio 21: 224. 1970.
- Carlina* × *Szaferi* Jas. et Pawł., Fragm. flor. geobot. 2 (2): 19. 1956.
- Centaurea adpressa* Ledeb. var. *Andrzejowskii* Pawł., Kosmos (Lwów) 47: 342. 1922.
 — *axillaris* W. var. *pieninica* Pawł., Kosmos (Lwów) 55 (1930): 704—705. 1931.
 — — var. *sokolensis* Pawł., Ibid. 55 (1930): 704. 1931.
 — — var. *volhynica* Pawł., Pl. Pol. Exs. Ser. 2 Cent. 2: 25. 1930.
 — *phrygia* L. subsp. *melanocalathia* (Borb.) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział B 72 (6) (1946): 65. 1948.
 — *Rostafinskii* Pawł., Kosmos (Lwów) 47: 343. 1922.
 — *scabiosa* L. subsp. *alpestris* (Heg. et Heer) Pawł. in Pawł., Sokołowski, Wallisch, Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział A/B 67 (1927): 287. 1928.
- *ucrainica* Andrzejowski (ap. Rogowicz) var. *parviceps* Pawł., Kosmos (Lwów) 47: 342. 1922.
- Cerastium lanatum* Lam. for. *glutinosum* (Koch) Pawł., Fl. Tatr 1: 242. 1956 (non rite publ.).
 — *Tatrae* Borb. for. *morskiense* (Zap.) Pawł., Ibid. 1: 240. 1956 (non rite publ.).
- Chenopodium bonus-Henricus* L. for. *dentatum* (Op.) Pawł., Ibid. 1: 219. 1956 (non rite publ.).
- Cimicifuga europaea* N. Szilcz. for. *micrantha* (Zap.) Pawł., Ibid. 1: 272. 1956 (non rite publ.).
- Cystopteris fragilis* (L.) Bernh. for. *woodsioides* (Christ) Pawł., Ibid. 1: 149. 1956 (non rite publ.).
- Cytisus Blockianus*, Pawł. in Szafer, Kulczyński, Pawłowski, Rośl. pol.: 389. 1924.
 — *ruthenicus* (Fisch. ex Woł.) Szafer, Kulczyński, Pawłowski, Ibid.: 389. 1924.
- Delphinium*
 — *balcanicum* Pawł., Fragm. flor. geobot. 9: 439. 1963.
 — subseries *Cuneata* Pawł., Ibid. 9: 435. 1963.
 — subseries *Dictyocarpa* Pawł., Ibid. 9: 435. 1963.
 — *dictyocarpum* DC. subsp. *uralense* (Newski) Pawł., Ibid. 9: 435. 1963.

- *dubium* (Rouy et Fouc.) Pawł., Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1933): 39. 1934.
- — for. *decipiens* Pawł., Ibid. (1933): 41. 1934.
- — for. *dilutum* Pawł., Ibid. (1933): 41. 1934.
- — var. *fallacinum* Pawł., Ibid. (1933): 41. 1934.
- — for. *gracilifolium* Pawł., Ibid. (1933): 41. 1934.
- — for. *latius* Pawł., Ibid. (1933): 41. 1934.
- — var. *monetiense* Pawł., Ibid. (1933): 41. 1934.
- — for. *subfallacinum* Pawł., Ibid. (1933): 41. 1934.
- series *Elasta* Pawł., Ibid. (1933): 91. 1934.
- subsectio *Elatoidea* Pawł., Fragm. flor. geobot. 9: 431. 1963.
- *elatum* L. subsp. *austriacum* Pawł., Ibid. 9: 434. 1963.
- — var. *stiriacum* Pawł., Ibid. 9: 434. 1963.
- — subsp. *elatum* var. *bosniacum* Pawł., Ibid. 9: 433. 1963.
- — — var. *gracile* (Serg.) Pawł., Ibid. 9: 433. 1963.
- — — var. *tiroliense* (A. Kern.) Pawł., Ibid. 9: 433. 1963.
- — subsp. *helveticum* Pawł., Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1933): 99. 1934.
- — — var. *Gaudinii* Pawł., Ibid. (1933): 99. 1934.
- — subsp. *intermedium* (Sol.) Fleisch. et Lind. var. *alpinum* (W.K.) DC. for. *subtiroliense* Pawł., Ibid. (1933): 98. 1934.
- — — var. *bosniacum* Pawł., Ibid. (1933): 97. 1934.
- — — var. *glabridum* Pawł., Ibid. (1933): 99. 1934.
- — — var. *pubicaule* Borb. for. *bucovinense* (Zap.) Pawł., Ibid. (1933): 98. 1934.
- — — var. *stiriacum* Pawł., Ibid. (1933): 99. 1934.
- — — var. *tiroliense* (Kern.) Pawł., Ibid. (1933): 98. 1934.
- *elatum* × *oxysepalum*. Pawł., Ibid. (1933): 162. 1934.
- — for. *Huljakii* Pawł., Ibid. (1933): 162. 1934.
- — for. *Kotulae* Pawł., Ibid. (1933): 162. 1934.
- — for. *Nyaradyi* Pawł., Ibid. (1933): 163. 1934. — Diagn. emend.: Mater. do Fizjogr. Kraju 20: 38. 1949.
- series *Fissa* Pawł., Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1933): 180. 1934.
- series *Halterata* Pawł., Fragm. flor. geobot. 9: 438. 1963.
- *hellenicum* Pawł., Ibid. 9: 442. 1963.
- × *Kotulae* Pawł., Mater. do Fizjogr. Kraju 20: 38. 1949.
- series *Montana* Pawł., Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1933): 35. 1934.
- *montanum* DC. var. *calvescens* Pawł., Ibid. (1933): 38. 1934.
- *oxysepalum* Borb. et Pax for. *albidipetalum* Pawł., Fl. Tatr 1: 277. 1956.
- for. *angustisepalum* Pawł., Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1933): 76. 1934.
- for. *enorme* Pawł., Ibid. (1933): 76. 1934.
- for. *latilobum* Pawł., Ibid. (1933): 75. 1934.
- for. *pallidum* (Pax) Pawł., Ibid. (1933): 76. 1934.
- for. *sublatilobum* Pawł., Ibid. (1933): 76. 1934.
- for. *subpubescens* Pawł., Ibid. (1933): 75. 1934.
- for. *tatrense* (Zap.) Pawł., Ibid. (1933): 75. 1934.
- series *Pentagyna* Pawł., Fragm. flor. geobot. 9: 436. 1963.
- series *Peregrina* Pawł., Ibid. 9: 438. 1963.
- *rossicum* Litw. for. *subcuneatum* Pawł., Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (1) (1933): 154. 1934.
- *Simonkaianum* Pawł., Ibid. (1933): 149. 1934.
- — var. *sericeocarpum* (Simk.) Pawł., Ibid. (1933): 150. 1934.

- subsectio *Squamata* Pawł., Fragm. flor. geobot. 9: 435. 1963.
- Deschampsia caespitosa* (L.) P.B. var. *alpina* (Rchb.) Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 7: 135. 1930.
- Dianthus barbatus* L. subsp. *compactus* (W. K.) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział B 72 (6) (1946): tab. 5. 1948.
- *glacialis* Hnke. for. *Buchneri* (D.T.) Pawł., Fl. Tatr 1: 249. 1956 (non rite publ.).
- *plumarius* L. subsp. *praecox* (Kit.) Pawł. in Pawł., Sokołowski, Wallisch, Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział A/B 67 (1927): 258. 1928.
- — for. *roseus* Pawł., Fl. Tatr 1: 249. 1956.
- Doronicum Clusii* (All.) Tsch. subsp. *stiriacum* (Vill.) Pawł. in Pawł., Sokołowski, Wallisch, Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział A/B 67 (1927): 285. 1928.
- Dryopteris filix-mas* (L.) Schott for. *crenata* (Milde) Pawł., Fl. Tatr 1: 152. 1956 (non rite publ.).
- for. *deorsilobata* (Milde) Pawł., Ibid. 1: 152. 1956 (non rite publ.).
- Erigeron*
  - *alpinus* L. subsp. *intermedius* (Schleich.) Pawł., Acta bot. croat. 28: 285. 1969.
  - subsectio *Brachyglossi* (Vierh.) Pawł., Fragm. flor. geobot. 16: 257. 1970.
  - series *Glandulosi* (Vierh.) Pawł., Ibid. 16: 277. 1970.
  - series *Hirsuti* (Vierh.) Pawł., Acta bot. croat. 28: 285. 1969.
  - *hungaricus* (Vierh.) Pawł., Pl. Pol. Exs. Ser. 2 Cent. 2: 20. 1934.
  - — var. *nanus* (Schur) Pawł., Fragm. flor. geobot. 16: 271. 1970.
  - subsectio *Macroglossi* (Vierh.) Pawł., Acta bot. croat. 28: 285. 1969.
  - *rhodopaeus* (Vierh.) Hay. var. *scardicus* Pawł., Ibid. 28: 287. 1969.
  - *uniflorus* L. var. *Tatrae* (Vierh.) Pawł., Fragm. flor. geobot. 16: 273. 1970.
  - *vichrenensis* Pawł., Acta bot. croat. 28: 287. 1969.
- Erysimum*
  - subseries *Carniolica* Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 17: 115. 1946.
  - series *Pannonica* Pawł., Ibid. 17: 114. 1946.
  - *pieninicum* (Zap.) Pawł., Ibid. 17: 121. 1946.
  - subseries *Virgata* Pawł., Ibid. 17: 114. 1946.
- Euphrasia picta* subsp. *alpigena* × *E. minima* subsp. *Tatrae*. Ibid. 3: 8. 1925.
- *Rostkoviana* × *minima* subsp. *Tatrae*. Ibid. 3: 8. 1925.
- Filipendula ulmaria* (L.) Maxim. var. *denudata* (Presl) Beck for. *glaberrima* (Beck) Pawł., Fl. pol. 7: 95. 1955 (non rite publ.).
- Festuca angustifolia* (Kraj.) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział B 72 (6) (1946): tab. 4. 1948.
- *ovina* L. subsp. *supina* (Schur) Pawł., Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (Bot.) (1928): 163. 1929.
- *sulcata* (Hack.) Nym. var. *saxatilis* (Schur) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział B 72 (6) (1946): tab. 5. 1948.
- *Tatrae* (Czakó) Deg. for. *subaristata* Pawł., Mater. do Fizjogr. Kraju 20: 43. 1949.
- *violacea* Schl. subsp. *picta* (Kit.) Pawł., Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (Bot.) (1928): 163. 1929.
- Fragaria viridis* Duchesne subsp. *campestris* (Steven) Pawł., (Fl. pol. 7: 147. 1955, non rite publ.) Feddes Repert. 79: 35. 1968.
- Genista tinctoria* L. subsp. *oligosperma* (Andrae) Pawł., Bul. Grăd. bot. Muz. bot. Univ. Cluj 19: 6. 1939.
- — for. *Ghisae* Pawł., Ibid. 19: 6. 1939.
- Gentiana*
  - *austriaca* Kern. subsp. *lutescens* (Vel.) Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 7: 133. 1930.
  - subsectio *Froelichiella* Pawł., Vegetatio 21: 199. 1970.
- Geum rivale* L. var. *asperum* Pawł., Fl. pol. 7: 234. 1955.
- Gypsophila repens* L. for. *montana* (Rchb.) Pawł., Fl. Tatr 1: 245. 1956 (non rite publ.).
- Hedysarum obscurum* L. for. *subtomentosum* Pawł., Ibid. 1: 539. 1956.

- Helianthemum alpestre* (Jacq.) DC. subsp. *rupifragum* (Kern.) JÁV. var. *orientale* (Gross.) Pawł., Ibid. 1: 359. 1956 (non rite publ.).
- Hesperis matronalis* L. subsp. *candida* (Kit.) Thell. var. *moniliformis* (Schur) Pawł., Ibid. 1: 349. 1956 (non rite publ.).
- — — for. *piliperda* (Borb.) Pawł., Ibid. 1: 349. 1956 (non rite publ.).
- Hieracium alpinum* L. subsp. *crassipedipilum* Pawł. et Zahn in Zahn, Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (Bot.) (1928): 208. 1929.
- — subsp. *nigrosetosum* G. Schneid. for *subbrevisporum* Pawł. et Zahn in Zahn, Ibid. (1928): 207. 1929.
- *asenovgradense* Jas. et Pawł. in Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 32: 480. 1963.
- *basiflocum* Jas. et Pawł. in Pawł., Ibid. 32: 479. 1963.
- — subsp. *subglabrisquamum* Jas. et Pawł. in Pawł., Ibid. 32: 480. 1963.
- *brzozowcense* Horv. et Pawł. in Pawł., Ibid. 32: 486. 1963.
- *caesium* Fr. subsp. *basifolium* (Fr.) Almq. var. *Cubrynae* Pawł. et Zahn in Zahn, Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (Bot.) (1928): 205. 1929.
- — subsp. *caesium* (Fr.) Zahn var. *molybdocaegium* Pawł. et Zahn in Zahn Ibid. (1928): 206. 1929.
- *coloriscapum* Rohl. et Zahn subsp. *parunicum* Fiedl. et Zahn var. *pilosus* Fiedl. et Zahn for. *tubuliflorum* Jas. et Pawł. in Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 32: 479. 1963.
- *dentatum* Hoppe subsp. *dentatiforme* N. P. var. *subintegrum* Pawł., Ibid. 32: 474. 1963.
- — subsp. *ortisense* Pawł., Ibid. 32: 474. 1963.
- *diaphanoides* Lbg. subsp. *subpinnatifidum* Bornm. et Zahn var. *Altaetatrae* Pawł. et Zahn in Zahn. Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (Bot.) (1928): 205. 1929.
- *đjimilense* Boiss. subsp. *Velenovskyi* (Freyn) Zahn var. *balcaniforme* Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 32: 484. 1963.
- *glabratum* Hoppe subsp. *glabrescens* (F. Schm.) D.T. var. *vranicense* Horv. et Pawł. in Pawł., Ibid. 32: 473. 1963.
- *Heldreichii* Boiss. subsp. *bandericolum* Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 32: 478. 1963.
- *incisum* Hoppe subsp. *podspadense* Pawł., Mater. do Fizjogr. Kraju 20: 40. 1949.
- — — for. *elatus* Pawł., Ibid. 20: 41. 1949.
- — — for. *longipetiolatum* Pawł., Ibid. 20: 41. 1949.
- *juranum* Fr. subsp. *superfoliatiforme* Zahn var. *malacodernum* Pawł. et Zahn in Zahn, Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (Bot.) (1928): 213. 1929.
- *neosyllectum* Maly et Zahn subsp. *rujisticola* Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 32: 489. 1963.
- *nigrescens* Willd. subsp. *decipiens* Tausch var. *polytrichoides* Pawł. et Zahn in Zahn, Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (Bot.) (1928): 209. 1929.
- — subsp. *parciglanduliforme* Pawł. et Zahn in Zahn, Ibid. (1928): 209. 1929.
- — subsp. *parciglandulum* Zahn for. *strictifurcans* Pawł. et Zahn in Zahn, Ibid. (1928): 209. 1929.
- — subsp. *uplazense* Pawł., Mater. do Fizjogr. Kraju 20: 41. 1949.
- *olympicum* Boiss. subsp. *permulticeps* Jas. et Pawł. in Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 32: 482. 1963.
- *Paltinae* JÁV. et Zahn subsp. *Alexandri-Borzae* Pawł., Bul. Grăd. bot. Muz. bot. Univ. Cluj 19: 11. 1939.
- *pietrosense* Deg. et Zahn subsp. *jarzabczynum* Pawł. et Zahn in Zahn, Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (Bot.) (1928): 210. 1929.
- *piliferum* (Hoppe) N. P. var. *Schraderi* (Schleicher) N. P. for. *morskiense* Pawł. in Zahn, Ibid. (1928): 204. 1929.
- *pilosissimum* Friv. subsp. *subpannosum* Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 32: 478. 1963.
- *pratense* Tausch subsp. *polonicum* (Blocki) Pawł., Pr. monogr. Komis. Fizjogr. PAU 1: 303. 1925.
- *pseudobifidum* Schur subsp. *trebevicianum* (Maly) Zahn var. *deralicorum* Horv. et Pawł. in Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 32: 475. 1963.
- *rauzense* Murr subsp. *Cernaeglavae* Hrúby et Zahn var. *angustifrons* Pawł. et Zahn in Zahn, Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (Bot.) (1928): 211. 1929.

- *Rostanii* N. P. subsp. *wolowiecense* Pawł. et Zahn in Zahn, Ibid. (1928): 208. 1929.
- *scorzonerifolium* Vill. subsp. *pseudoflexile* Pawł. et Zahn in Zahn, Ibid. (1928): 203. 1929.
- *sparsum* Friv. subsp. *peristeriense* Behr et Zahn var. *pedicellipilum* Horv. et Pawł. in Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 32: 483. 1963.
- — subsp. *deralense* Horv. et Pawł. in Pawł., Ibid. 32: 483. 1963.
- *Stefanoffii* Zahn (in Hayek 1931) var. *remotifolium* Pawł., Ibid. 32: 477. 1963.
- *stoloniforum* W. K. subsp. *tikvense* Horv. et Pawł. in Pawł., Ibid. 32: 485. 1963.
- *tephrosoma* (N. P.) Zahn subsp. *opalonense* Pawł. et Zahn in Zahn, Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (Bot.) (1928): 212. 1929.
- *trichadenocaesium* Pawł. et Zahn in Zahn, Ibid. (1928): 211. 1929.
- *zelenaglavense* Jas. et Pawł. in Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 32: 477. 1963.
- Hutchinsia alpina* (L.) R. Br. subsp. *brevicaulis* (Hoppe) Glaab var. *dubia* Pawł., Mater. do Fizjogr. Kraju 23: 15. 1950.
- — — var. *elongata* (Glaab) Pawł. Ibid. 23: 4. 1950.
- Juncus alpinus* Vill. var. *carpaticus* (Simk.) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział B 72 (6) (1946): 66. 1948.
- Limonium Gmelini* (Willd.) Ktze. var. *hypanicum* (Klok.) Pawł., Fl. pol. 10: 32. 1963.
- Luzula campestris* (L.) DC. var. *albiflora* Pawł., Pr. monogr. Komis. Fizjogr. PAU 1: 311. 1925.
- Minuartia attica* (Boiss. et Sprun.) Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 16: 161. 1939.
- — for. *latisepala* Pawł., Ibid. 16: 161. 1939.
- *idaea* (Hal.) Pawł., Ibid. 16: 163. 1939.
- *Kitaibelii* (Mattf.) Pawł. in Szafer, Kulczyński, Pawł., Rośl. pol.: 139. 1953 (non rite publ.).
- Nigritella Cornelia* (Beauv.) Pawł., Vegetatio 21: 224. 1970 (non rite publ.).
- Oxytropis montana* (L.) DC. subsp. *Jacquini* (Bge.) Hay. var. *austriaca* Pawł., Bul. Grăd. bot. Muz. bot. Univ. Cluj 19: 7. 1939.
- — — var. *helvetica* Pawł., Ibid. 19: 7. 1939.
- — subsp. *retezatensis* Pawł., Ibid. 19: 6. 1939.
- Padus avium* Mill. subsp. *petraea* (Tausch) Pawł., Fl. Tatr 1: 518. 1956 (non rite publ.).
- Papaver alpinum* L. subsp. *Burseri* (Cr.) Fedde for. *biconvex* (A. Nyár.) Pawł., Ibid. 1: 665. 1956.
- — — var. *tatricum* (A. Nyár.) Pawł., Ibid. 1: 665. 1956.
- — — for. *angustisectum* (A. Nyár.) Pawł., Ibid. 1: 665. 1956.
- — — for. *latisectum* (A. Nyár.) Pawł., Ibid. 1: 666. 1956.
- Pimpinella maior* (L.) Huds. var. *orientalis* (Gou.) Fiori et Paol. for. *laciniata* (Wallr.) Pawł., Ibid. 1: 611. 1956 (non rite publ.).
- — — for. *pinnatifida* (M. K.) Pawł., Ibid. 1: 610. 1956 (non rite publ.).
- Pinus montana* Mill. subsp. *mughus* (Scop.) Pawł. in Pawł., Sokołowski, Wallisch, Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział A/B 67 (1927): 253. 1928.
- — subsp. *uncinata* (Ram.) Pawł., Fl. Tatr 1: 164. 1956 (non rite publ.).
- Pirola rotundifolia* L. var. *intermedia* (Schleich.) Pawł., Mater. do Fizjogr. Kraju 20: 16. 1949.
- Poa Chaixii* × *remota*. Spraw. Komis. Fizjogr. PAU 71: 125. 1937.
- *hybrida* × *remota*. Ibid. 71: 124. 1937.
- Polygala*
- *amara* L. subsp. *amara* var. *stenopetala* (Borb. emend. Chod.) Pawł., Fragm. flor. geobot. 3 (2): 55. 1958.
- — subsp. *brachyptera* (Chod.) Hay. var. *carpatica* (Woł.) Pawł., Fl. Tatr 1: 668. 1956 (non rite publ.) — ex Pawł. Fragm. flor. geobot. 3(2): 59. 1958.
- — — for. *roseiflora* Pawł., Fl. Tatr 1: 589. 1956.
- subseries *Amarae* Pawł., Fragm. flor. geobot. 3 (2): 36. 1958.
- *comosa* Schkhr. var. *micrantha* Uechtr. for. *podolica* (DC.) Pawł., Ibid. 3 (2): 39. 1958.
- — var. *stricta* Chod. for. *cyanella* Pawł., Ibid. 3 (2): 40. 1958.
- *oxyptera* Rchb. for. *coerulea* Pawł., Ibid. 3 (2): 50. 1958.

- *oxyptera* × *vulgaris*. *Ibid.* 3 (2): 54. 1958.
- Subseries *Vulgares* (Chodat) Pawł., *Ibid.* 3 (2): 36. 1958.
- *vulgaris* L. var. *retezatensis* Pawł., *Bul. Grăd. bot. Muz. bot. Univ. Cluj* 19: 8. 1939.
- for. *trichopterooides* Pawł., *Fragm. flor. geobot.* 3 (2): 47. 1958.
- Polygonum viviparum* L. for. *tatrense* (Zap.) Pawł., *Fl. Tatr* 1: 205. 1956 (non rite publ.).
- Potentilla*

  - subsectio *Alpinimaritima* Pawł., *Fragm. flor. geobot.* 11: 83. 1965.
  - series *Crassinerviae* (Th. Wolf) Pawł., *Ibid.* 5: 403. 1959. — Emend. Pawł., *Ibid.* 11: 56. 1965.
  - *Haynaldiana* Janka for. *balcanica* (Vand.) Pawł., *Ibid.* 11: 67. 1965.
  - *isaurica* (P. H. Davis) Pawł., *Ibid.* 11: 81. 1965.
  - subsectio *Libanoticae* Pawł., *Ibid.* 11: 79. 1965.
  - sectio *Plumosistyiae* Pawł., *Ibid.* 11: 79. 1965.
  - *savvalensis* Pawł., *Ibid.*, 11: 69. 1965.
  - series *Speciosae* (Th. Wolf) Pawł., *Ibid.* 11: 55. 1965.
  - *thuringiaca* Bernh. subsp. *Nestleriana* (Tratt.) Pawł., *Fl. pol.* 7: 143. 1955 (non rite publ.).
  - — — var. *hnitesensis* Pawł., *Ibid.* 7: 143. 1955.
  - series *Valderiae* Pawł., *Fragm. flor. geobot.* 11: 58. 1965.
  - Procopiana circinalis* (Runemark) Pawł., *Ibid.* 17: 48. 1971.
  - *cretica* (Willd.) Gușuleac var. *cretica* for. *nuda* Pawł., *Ibid.* 17: 45. 1971.
  - — var. *squamulata* Pawł., *Ibid.* 17: 45. 1971.
  - *insularis* Pawł., *Ibid.* 17: 45. 1971.
  - ×*Procopiphytum* Pawł., *Ibid.* 17: 50. 1971.
  - *Runemarkii* Pawł., *Ibid.* 17: 50. 1971.
  - Prunus padus* L. subsp. *petraea* (Tsch.) Pawł., *Acta Soc. Bot. Pol.* 3: 6. 1925.
  - Pulmonaria*

    - series *Asperae* (Kerner) Pawł., *Ibid.* 31: 237. 1962.
    - × *czywczynensis* Pawł., *Ibid.* 31: 234. 1962.
    - series *Molles* (Kerner) Pawł., *Ibid.* 31: 237. 1962.
    - *mollissima* Kern. for. *micrantha* (Błocki) Pawł. ex Pawł., *Fl. pol.* 10: 194. 1963.
    - — for. *pseudoangustifolia* (Guş.) Pawł., *Ibid.* 10: 194. 1963.
    - series *Rubrae* Pawł., *Acta Soc. Bot. Pol.* 31: 238. 1962.
    - series *Strigosae* (Kerner) Pawł., *Ibid.* 31: 237. 1962.

  - Ranunculus acer* L. var. *elatus* Pawł., *Fl. Tatr* 1: 298. 1956.
  - *alpestris* L. var. *pseudo-Traufelleri* Pawł., *Ibid.* 1: 291. 1956.
  - *Hornschuchii* Hoppe for. *parcepisulosus* Pawł. in Pawł., Sokołowski, Wallisch, Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział A/B 67 (1927): 263. 1928.
  - *repens* L. for. *subvillosum* (Zap.) Pawł., *Fl. Tatr* 1: 298. 1956 (non rite publ.).
  - Ribes alpinum* L. subsp. *lucidum* (Kit.) Pawł., *Ibid.* 1: 396. 1956 (non rite publ.).
  - *grossularia* L. subsp. *uva-crispa* (L.) Pawł., *Ibid.* 1: 397. 1956 (non rite publ.).
  - — subsp. *vulgare* (Jancz.) Pawł., *Ibid.* 1: 397. 1956 (non rite publ.).
  - Rosa canina* L. var. *podolica* (Tratt.) Pawł., *Ibid.* 1: 421. 1956 (non rite publ.).
  - — var. *rubelliflora* (Déségl.) Pawł., *Ibid.* 1: 421. 1956 (non rite publ.).
  - — var. *sphaeroidea* (Rip.) Pawł., *Ibid.* 1: 421. 1956 (non rite publ.).
  - *coriifolia* Fr. subsp. *subcollina* (Christ) Hay. var. *subtatraica* Pawł., *Ibid.* 1: 427. 1956.
  - — var. *vagiana* (Crép.) Pawł., *Ibid.* 1: 426. 1956 (non rite publ.).
  - *obtusifolia* Desv. var. *adenocalyx* (R. Kell.) Pawł., *Ibid.* 1: 418. 1956 (non rite publ.).
  - Rumex arifolius* All. subsp. *carpaticus* (Zap.) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział B 72 (6) (1946): tab. 4. 1948.
  - Salix helvetica* Vill. for. *angustifolia* (O. Bus.) Pawł., Mater. do Fizjogr. Kraju 1: 12. 1946.
  - — for. *denudata* (O. Bus.) Pawł., *Ibid.* 1: 12. 1946.
  - *retusa* Gou. subsp. *Baumgartenii* (Schott) Pawł., *Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur. Sér. B (Bot.)* (1928): 163. 1929.

- *retusa* L. subsp. *Kitaibeliana* (W.) Jav. var. *angustifolia* Pawł., Mater. do Fizjogr. Kraju 1: 36. 1946.
- — var. *latifolia* (Pawł.) Pawł., Ibid. 1: 35. 1946.
- — for. *latifolia* Pawł. in Pawł., Sokołowski, Wallisch, Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział A/B 67 (1927): 255. 1928.
- *rosmarinifolia* L. for. *angustifolia* (Wulf.) Pawł., Mater. do Fizjogr. Kraju 1: 3. 1946.
- Saussurea alpina* (L.) DC. subsp. *macrophylla* (Saut.) Pawł., Acta Soc. Bot. Pol. 3: 13. 1925.
- Saxifraga aizoon* Jacq. for. *alpicola* (Jord. et Fourr.) Pawł., Fl. Tatr 1: 391. 1956 (non rite publ.).
- for. *brevifolia* (Engl. et Irm.) Pawł., Ibid. 1: 391. 1956 (non rite publ.).
- for. *petrophila* (Jord. et Fourr.) Pawł., Ibid. 1: 391. 1956 (non rite publ.).
- var. *montana* Engl. et Irm. for. *recta* (Lap.) Pawł., Ibid. 1: 391. 1956 (non rite publ.).
- — for. *subaffinis* (Briq.) Pawł., Ibid. 1: 391. 1956 (non rite publ.).
- *aizoides* L. for. *dentifera* (Beck) Pawł., Ibid. 1: 390. 1956 (non rite publ.).
- *androsacea* L. for. *subrubescens* Pawł., Ibid. 1: 386. 1956.
- series *Arachnoideae* (Engl. et Irm.) Pawł., Vegetatio 21: 199. 1970.
- *corymbosa* Boiss. subsp. *luteoviridis* (Sch. N. K.) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział B 72 (6) (1946): tab. 4. 1948.
- series *Florulenta* (Engl. et Irm.) Pawł., Vegetatio 21: 200. 1970.
- *oppositifolia* L. subsp. *Murithiana* (Tiss.) Pawł., Ibid. 8: 337. 1959.
- Senecio carniolicus* × *carpathicus*. Spraw. Komis. Fizjogr. PAU 62: 215. 1928.
- *crispus* DC. subsp. *rivularis* (WK.) Pawł. in Pawł., Sokołowski, Wallisch, Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział A/B 67 (1927): 286. 1928.
- *subalpinus* Koch for. *cordifolius* (Jacq.) Pawł., Pr. monogr. Komis. Fizjogr. PAU 1: 295. 1925.
- Sesleria rigida* Heuff. for. *subplanifolia* Pawł., Bul. Grăd. bot. Muz. bot. Univ. Cluj 19: 15. 1939.
- Silene cucubalus* Wib. var. *angustifolia* (Mill.) Pawł., Pl. Pol. Exs. Ser. 2 Cent. 6: 7. 1961.
- Sorbus Mugeotii* Soy-Will. var. *austriaca* (Beck) C.K. Schneid. for. *Hazlinszkyana* (Soó) Pawł., Fl. Tatr 1: 514. 1956 (non rite publ.).
- Spiraea media* F. Schmidt subsp. *polonica* (Błocki) Pawł., (Fl. pol. 7: 88. 1955, non rite publ.) Feddes Repert. 79: 34. 1968.
- Stellaria media* (L.) Cyr. for. *maxima* (Schur) Pawł., Fl. Tatr 1: 235. 1956 (non rite publ.).
- — for. *microphylla* (Schur) Pawł., Ibid. 1: 235. 1956 (non rite publ.).
- Sweertia perennis* L. subsp. *alpestris* (Bmg.) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. PAU dział B 72 (6) (1946): 62. 1948.
- Sympyrum*
  - series *Bulbosum* Pawł., Fragm. flor. geobot. 7: 336. 1961.
  - series *Cordata* (Buckn. p.p.) Pawł., Ibid. 7: 334. 1961.
  - *cycladense* Pawł., Ibid. 17: 25. 1971.
  - sectio *Graeca* Pawł., Ibid. 17: 19. 1971.
  - × *hyerense* Pawł., Ibid. 17: 31. 1971.
  - series *Iberica* Pawł., Ibid. 7: 335. 1961.
  - *icaricum* Pawł., Ibid. 17: 19. 1971.
  - sectio *Lingulata* Pawł., Ibid. 7: 335. 1961.
  - *naxicola* Pawł., Ibid. 17: 21. 1971.
  - series *Orientalia* (Buckn. p.p.) Pawł., Ibid. 7: 335. 1961.
  - series *Ottomanica* Pawł., Ibid. 7: 336. 1961.
  - series *Taurica* Pawł., Ibid. 7: 335. 1961.
  - series *Tuberifera* Pawł., Ibid. 7: 334. 1961.
  - *tuberosum* L. subsp. *nodosum* (Schur) Soó for. *latifolium* (Beck) Pawł., Ibid. 7: 337. 1961.
  - — for. *Rehmanii* Pawł., Ibid. 7: 337. 1961.
  - — for. *subcanescens* Pawł., Ibid. 7: 337. 1961.
- Tanacetum corymbosum* (L.) Sch.-Bip. subsp. *subcorymbosum* (Schur) Pawł., Pl. Pol. Exs. Ser. 2 Cent. 3: 21. 1936.

- *Zawadzkii* (Herb.) Pawł., Pl. Pol. Exs. Ser. 2 Cent. 2: 23. 1934; Ochr. Przr. 14: 64. 1934.
Taraxacum alpinum (Hoppe) Heg. var. *nigricans* (Kit.) Pawł. in Pawł., Sokołowski, Wallisch, Rozpr. Wydz. Mat.-Przr. PAU dział A/B 67 (1927): 288. 1928.
- *hoppeanum* Gris. subsp. *pieninicum* (Pawł.) Pawł., Ochr. Przr. 11: 211. 1931.
- *pieninicum* Pawł., Bull. int. Acad. Pol. Sc. Cl. math. natur., Sér. B: 109. 1924.
- Thesium alpinum* L. for. *pseudotenuifolium* Pawł., Fl. Tatr 1: 202. 1956.
- Thymus*
- *alpigenus* Kerner var. *pachyderma* (Briq.) Pawł., Phyton 13: 71. 1968.
  - — var. *patentipilus* Pawł., Ibid. 13: 71. 1968.
  - *austriacus* Bernh. var. *subsenilis* Pawł., Fl. pol. 11: 187. 1967.
  - — var. *subsparsipilus* Pawł., Ibid. 11: 187. 1967.
  - × *carpato-pulcherrimus* Pawł., Fragm. flor. geobot. 12: 408. 1966.
  - × *czorsztynensis* Pawł., Ibid. 12: 408. 1966.
  - *Marschallianus* Willd. var. *pseudograndis* Pawł., Fl. pol. 11: 176. 1967.
  - *oenipontanus* H. Braun var. *decipiens* (H. Braun) Pawł., Phyton 13: 67. 1968.
  - — var. *hirticaulis* Pawł., Ibid. 13: 67. 1968.
  - *Ortmannianus* Opiz ex Borb. var. *pycnotrichoides* Pawł., Ibid. 13: 69. 1968.
  - subseries *Pallasiani* (Klok. et Shost.) Pawł., Fragm. flor. geobot. 12: 403. 1966.
  - *polytrichus* Kerner var. *orthotrichus* (Lyka) Pawł., Phyton 13: 71. 1968.
  - — var. *Thellungianus* (Lyka) Pawł., Ibid. 13: 71. 1968.
  - subseries *Pseudocarnosuli* (Klok. et Shost.) Pawł., Fragm. flor. geobot. 12: 403. 1966.
  - × *pseudocarpaticus* Pawł., Ibid. 12: 408. 1966.
  - × *pseudopulcherrimus* Pawł., Ibid. 12: 408. 1966.
  - *pulegioides* L. subsp. *alpestris* (Tsch.) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przr. PAU dział B 68 (3) (1928): 53. 1929.
  - — subsp. *parviflorus* (Opiz) Machule var. *parvifolius* (Opiz) Pawł., Fl. pol. 11: 197. 1967 (non rite Publ.); (Opiz ex Machule) Pawł., Phyton 13: 73. 1968.
  - — subsp. *pulegioides* var. *marmorossicus* Pawł., Fragm. flor. geobot. 12: 399. 1966.
  - — — var. *praelongus* (Briq.) Pawł., Phyton 13: 72. 1968.
  - *rudis* Kerner var. *xerophilus* (Lyka) Pawł., Ibid. 13: 68. 1968.
  - *serpyllum* L. subsp. *pycnotrichus* (Uechtr.) Pawł., Fragm. flor. geobot. 12: 397. 1966.
  - — subsp. *serpyllum* var. *rigidiformis* (Lyka) Pawł., in Fl. pol. 11: 192. 1967.
  - — — var. *tardus* (Lyka) Pawł., Ibid. 11: 191. 1967.
  - series *Subbracteati* (Klok. et Shost.) Pawł., Fragm. flor. geobot. 12: 402. 1966.

Trapa muzzanensis (Jäggi) Szafer, Kulczyński, Pawł. Rośl. pol.: 421. 1924.

Trifolium pratense L. var. *Kotulae* Pawł., Fl. Tatr. 1: 552. 1956.

— *repens* L. subsp. *orbelicum* (Vel.) Pawł., Mater. do Fizjogr. Kraju 20: 40. 1949.

Trisetum flavescens (L.) P. B. for. *glabratum* (Asch.) Pawł., Ibid. 20: 42. 1949.

— — var. *purpurascens* (DC.) Arc. for. *villosum* Pawł., Ibid. 20: 43. 1949.

— — for. *villosum* (Fiek.) Pawł., Ibid. 20: 42. 1949.

Trollius europaeus L. subsp. *transsilvanicus* (Schur) Pawł., Rozpr. Wydz. Mat.-Przr. PAU dział B 72 (6) (1946): 62. 1948..

Tozzia alpina L. subsp. *carpathica* (Wol.) Pawł., Ibid. 72 (16) (1946): 65. 1948; cyfr.: Pawł. et Jas., Fl. pol. 10: 387. 1963.

Vicia cracca L. for. *pseudoalpestris* Pawł., Fl. Tatr 1: 556. 1956.

Viola canina L. for. *ericetorum* (Rchb.) Pawł., Ibid. 1: 366. 1956 (non rite publ.).

— for. *lucorum* (Rchb.) Pawł., Ibid. 1: 366. 1956 (non rite publ.).

K. Zarzycki, J. Guzik
i T. Tacik

BOGUMIŁ PAWŁOWSKI (1898 — 1971) AND HIS SCIENTIFIC WORK
IN THE SCOPE OF PLANT TAXONOMY

Obituary

Professor Dr. Bogumił Pawłowski, one of the greatest Polish botanist of the XXth century, died on July 27th, 1971, in the mountain shelter-house Spilios Agapitos on the slopes of Mt. Olympus in Greece. His sudden death was caused by a tragic accident which happened below the summit of Olympus during a botanical expedition.

Professor Pawłowski rendered great services to the development of floristics, plant taxonomy, plant geography, and phytosociology in Poland; he eminently contributed to the elaboration of "Polish Plants", "Polish Flora", "Vegetation of Poland". The excellent "Flora of the Tatra Mts.", unfortunately still incomplete, is also his work, as well as numerous papers the importance of which widely transgresses the frontiers of this country. As the examples of such works may serve the monograph on the endemism in the Alpine and Carpathian floras, the monographic elaboration of *Delphinium*, *Alchemilla*, *Potentilla*, *Sympyrum*, and others, or the elaborations to the work "Flora Europaea". The bibliography of Professor Pawłowski's publications published in 1970 because of fiftieth anniversary of his scientific activity (Fragm. flor. geobot., Ann. 16, 1: 5—16) comprises nearly 200 items; they ensure a durable memory of his work in science. He left herbarium collections (about 30 000 herbárium sheets) and a few unfinished papers.

Besides scientific research, Bogumił Pawłowski as a Professor of the Jagellonian University put much of his heart into teaching his students; he has also educated a group of faithful pupils.

Since 1921 Bogumił Pawłowski was an active member of the Polish Botanical Society, then during many years a member of its Chief Board and vice-president of its Branch in Cracow. For about fifty years he regularly participated in the Thursday sessions of the Botanical Society in Cracow, and held there himself dozens of lectures. He died unexpectedly, before the formalities of nomination him the honorary member of the Polish Botanical Society could be completed.

As a plant taxonomist Professor Pawłowski expressed his scientific activity by describing new taxons (species, subspecies, varieties, forms), and giving numerous new systematic propositions. They are spread in many periodicals (sometimes difficult available) and in the materials of "Plantae Poloniae Exsiccatae". A list of the taxons described and revised by Professor Pawłowski gives an idea of the enormous output of this scientist and of the diversity of his taxonomical interests. This list does not only possess an historical meaning; it may be profitably utilized by all those who will be involved in plant taxonomy in Poland and in Europe.

We set apart intentionally a long list of phytosociological units described by Professor Pawłowski, although some of them (e.g. *Arrhenatheretalia* or *Fagetalia*) entered durably the world literature; we only mention that he found many rare species of plants in Poland, reported hundreds of new plant stands, and elaborated numerous phytogeographical maps with great accuracy and precision.

We do not recall here the description of the tragic accident which terminated the busy life of Professor Pawłowski since it was described elsewhere (*Kosmos*, ser. A, 1, 1972); also the scientific output of the late Professor was there discussed more extensively (*Vegetatio*, 25(5/6) : 278—281, 1972).

Professor Bogumił Pawłowski will remain in our memory not only as a great scientist, but also as a modest and honest man, completely devoted to science, loyal in his friendships as well as disinterested.

*K. Zarzycki, J. Guzik
and T. Tacik*

*Institute of Botany
Polish Academy of Sciences
Lubicz 46, Cracow, Poland*